

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Pazin

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

INSTITUT ZA POLJOPRIVREDU I TURIZAM, POREČ

Pazin, veljača 2014.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O INSTITUTU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2012.	8
	Ciljevi i područja revizije	8
	Metode i postupci revizije	8
	Nalaz za 2012.	9
III.	MIŠLJENJE	15

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Pazin

KLASA: 041-01/13-01/38
URBROJ: 613-20-14-6

Pazin, 25. veljače 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
INSTITUTA ZA POLJOPRIVREDU I TURIZAM, POREČ, ZA 2012.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Instituta za poljoprivredu i turizam, Poreč (dalje u tekstu: Institut) za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 24. rujna 2013. do 25. veljače 2014.

I. PODACI O INSTITUTU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug rada Instituta je propisan odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07,45/09,63/11 i 94/13), Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 45/09) i Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08). Prema odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju javni znanstveni instituti su ustanove koje se bave znanstvenim istraživanjem i sudjeluju u procesu visokog obrazovanja u skladu sa Zakonom i Statutom. Javni znanstveni instituti imaju zadaću ostvarivati znanstvene programe od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku te, zajedno sa sveučilištima, uspostavljati znanstvenu infrastrukturu od interesa za cjelokupni sustav znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja. Osnivač Instituta je Republika Hrvatska. Institut je pravna osoba upisana kao ustanova u sudski registar Trgovačkog suda u Rijeci pod rednim brojem uložka 1-1320-00 i Upisnik znanstvenoistraživačkih pravnih osoba Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (dalje u tekstu: Ministarstvo) upisan pod rednim brojem 01477/1995. Prema Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika, matični broj Instituta je 03421031. Sjedište Instituta je u Poreču, Karla Huguesa 8. U Institutu je 45 zaposlenika, od čega je 15 doktora znanosti, jedan magistar znanosti i osam znanstvenih novaka. Djelatnost Instituta je istraživanje i razvoj, znanstvena djelatnost, certifikacija proizvoda, procesa i usluga, laboratorijske i senzorne (organoleptične) analize uzoraka, proizvodnja hrane i pića, uzgoj usjeva, vrtnog i ukrasnog bilja, izdavačka i tiskarska djelatnost, te umnožavanje snimljenih zapisa, skladištenje robe, iznajmljivanje poljoprivrednih strojeva i opreme, savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem, tehničko ispitivanje i analize, izrada lovno gospodarske osnove, program uzgoja i zaštite divljači, te njihove revizije, sustav ocjenjivanja sukladnosti proizvoda, procesa i usluga u poljoprivredi, prehrani i turizmu, te stručni poslovi prostornog uređenja.

Prema Statutu tijela upravljanja su: upravno vijeće, ravnatelj, znanstveno vijeće i kolegij. Upravno vijeće ima pet članova, vodi financijsku i poslovnu politiku, imenuje i razrješava ravnatelja, nadzire ispunjavanje standarda i uvjeta za obavljanje djelatnosti Instituta, odlučuje o raspolaganju imovinom Instituta veće vrijednosti sukladno Statutu, utvrđuje financijske planove i usvaja završni račun, te obavlja druge poslove propisane Statutom. Ravnatelj organizira rad i poslovanje Instituta, ima sva ovlaštenja u pravnom prometu u okviru djelatnosti Instituta upisane u sudski registar i u okviru financijskog plana Instituta. Znanstveno vijeće čine znanstvenici u radnom odnosu koji su izabrani u znanstvena zvanja i predstavnici osoba izabranih na suradnička radna mjesta, na svakih pet suradnika bira se jedan predstavnik. Znanstveno vijeće utvrđuje i provodi znanstvenu politiku Instituta, raspravlja i odlučuje o znanstvenim i stručnim pitanjima, predlaže financijski plan, provodi dio postupka izbora u znanstvena zvanja kada je Institut za to ovlašten, provodi postupak izbora na znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta, te obavlja druge poslove određene zakonom i Statutom. Kolegij je savjetodavno tijelo kojeg imenuje i razrješava ravnatelj.

U vrijeme obavljanja revizije dužnost ravnatelja je obavljao Dean Ban. U razdoblju od srpnja 2011. do srpnja 2013., zbog poništenog natječaja za izbor ravnatelja i izmjena odredbi Statuta koje su se odnosile na uvjete za imenovanje ravnatelja, dužnost ravnatelja obavljali su vršitelji dužnosti. Đordano Peršurić bio je vršitelj dužnosti ravnatelja od srpnja 2011. do srpnja 2012., a Dean Ban od srpnja 2012. do srpnja 2013.

Planiranje

Financijski plan za 2012. je iznosio 8.141.301,00 kn (od čega se na prihode i rashode iz državnog proračuna odnosi 6.511.801,00 kn, a na vlastita sredstva 1.629.500,00 kn). Izvori financiranja su, osim državnog proračuna (85,9%) i vlastiti prihodi od laboratorijskih usluga, te prodaje proizvoda i projekata (14,1%). Vrijednosno najznačajniji rashodi su planirani za zaposlene u iznosu 4.617.028,00 kn ili 56,7% planiranih sredstava.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu, donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2013. i 2014. Prema spomenutim projekcijama, planirani su proračunski prihodi i rashodi za 2013. u iznosu 6.576.919,00 kn, te za 2014. u iznosu 6.642.690,00 kn.

Financijski izvještaji

Institut vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima proračunskog računovodstva. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, te Bilješke.

a) Izvještaj o prihodima, rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 8.265.596,00 kn, što je za 426.980,00 kn ili 5,4% više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni prihodi veći su za 124.295,00 kn ili 1,5% u odnosu na plan.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi iz proračuna	6.737.511,00	6.914.272,00	102,6
2.	Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	700.657,00	931.670,00	133,0
3.	Prihodi od imovine	3.332,00	3.580,00	107,4
4.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	397.116,00	416.074,00	104,8
	Ukupno	7.838.616,00	8.265.596,00	105,4

Vrijednosno značajniji udjel imaju prihodi iz proračuna u iznosu 6.914.272,00 kn ili 83,6%, prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija u iznosu 931.670,00 kn ili 11,3% i prihodi od pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu 416.074,00 kn ili 5,0% ukupnih prihoda.

Prihodi iz proračuna odnose se na prihode za financiranje plaća zaposlenika u iznosu 5.637.561,00 kn, materijalne rashode (hladni pogon) 736.259,00 kn, naknade troškova prijevoza 304.484,00 kn, ugovorenih znanstvenih projekata 137.472,00 kn i naknade za regres i božićnicu u iznosu 98.496,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija su ostvareni u iznosu 931.670,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 231.013,00 kn ili 33,0%. Najveći dio prihoda u iznosu 831.531,00 kn ili 89,2%, odnosi se na vlastite prihode koje Institut ostvaruje pružanjem usluga poslovnim subjektima na izradi investicijskih studija i studija razvoja u poljoprivredi i turizmu, od prodaje maslinovog ulja, vina, grožđa, smokava i drugih ratarskih kultura proizvedenih na pokusnom poljoprivrednom imanju i laboratorijskih usluga. U Institutu djeluju četiri laboratorija: vinarski, prehrambeno-biotehnološki, pedološki i generički u kojima se pored istraživanja na znanstvenim projektima obavljaju i komercijalne djelatnosti laboratorijskih usluga (analiza vina, mošta, maslinovog ulja, tla i biljnog materijala). Ostatak prihoda u iznosu 100.139,00 kn ostvaren je od sufinanciranja istraživačkih projekata Ministarstva poljoprivrede i drugih sudionika. Usluge su obavljene na temelju zaključenih ugovora.

Vrijednosno značajniji prihodi od pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna su ostvareni na temelju ugovora o financiranju znanstvenoistraživačkog rada iz 2007. i dodatka ugovoru iz 2012. zaključenog s gradom Porečem u iznosu 350.000,00 kn. Uvažavajući značaj znanstvenoistraživačke djelatnosti za razvoj grada i šire okolice, grad se obvezao na sustavnu novčanu potporu Institutu osiguranjem sredstava kroz proračun grada za planiranje izvedbe i potporu znanstvenih, razvojnih i drugih projekata, razvoj postojeće i uvođenje nove infrastrukture, nabavu znanstvene opreme i ostale potrebe Instituta. Ugovor je zaključen na razdoblje od 20 godina. Ostatak prihoda doznačen je od Ministarstva poljoprivrede u iznosu 40.282,00 kn za senzorsku analizu djevičanskih maslinovih ulja, Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju u iznosu 9.741,00 kn za potpore po proizvedenim površinama vinove loze, Istarske županije 7.451,00 kn za sufinanciranje nabave sadnica maslina i vinove loze, poljoprivredne udruge 6.600,00 kn za sufinanciranje sadnog materijala i grada Pule 2.000,00 kn za sufinanciranje istraživačkog projekta u poljoprivredi. Sredstva su utrošena za ugovorene namjene.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2012., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 8.038.622,00 kn, što je za 222.527,00 kn ili 2,8% više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	5.747.135,00	6.125.333,00	106,6
2.	Materijalni rashodi	1.912.066,00	1.706.284,00	89,2
3.	Financijski rashodi	9.358,00	4.710,00	50,3
4.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	147.536,00	202.295,00	137,1
	Ukupno	7.816.095,00	8.038.622,00	102,8
	Višak prihoda	22.521,00	226.974,00	-

Višak prihoda nad rashodima tekuće godine iznosi 226.974,00 kn, što s prenesenim viškom iz prethodnih godina u iznosu 46.278,00 kn (za 2011. višak u iznosu 22.521,00 kn, a iz prethodnih godina preneseni višak u iznosu 23.757,00 kn), čini višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu 273.252,00 kn.

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju rashodi za zaposlene i materijalni rashodi u iznosu 7.831.617,00 ili 97,4%, od čega rashodi za zaposlene čine 76,2%, a materijalni rashodi 21,2% ukupno ostvarenih rashoda. Preostali rashodi se odnose na rashode za nabavu nefinancijske imovine i financijske rashode u iznosu 207.005,00 kn i čine 2,6% ukupno ostvarenih rashoda.

Rashodi za zaposlene se odnose na plaće u iznosu 5.163.221,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 823.793,00 kn i ostale rashode za zaposlene u iznosu 138.319,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu ostvareni su za 378.198,00 kn više zbog napredovanja u radu pojedinih zaposlenika prema odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Za sve zaposlenike donesene su odluke o plaći koje sadrže naziv radnog mjesta, koeficijent složenosti poslova, godine radnog staža, godine radnog staža ostvarenog u ustanovama u sustavu odgoja i obrazovanja, te sustavu znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja s postotkom prava na uvećanje vrijednosti koeficijenta, te postotak prava na uvećanje osnovne plaće za stečeni znanstveni stupanj doktora ili magistra znanosti. Za svaku promjenu elemenata u osnovnoj plaći ili u dodacima na plaću donosi se nova odluka o plaći zaposlenika.

Materijalni rashodi se odnose na rashode za materijal i energiju u iznosu 612.607,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 540.567,00 kn, usluge u iznosu 421.758,00 kn, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu 37.734,00 kn i ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu 93.618,00 kn. Vrijednosno najznačajniji materijalni rashodi su ostvareni za naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu 313.406,00 kn, osnovni materijal i sirovine u iznosu 186.789,00 kn, ugovore o djelu i autorske honorare u iznosu 125.807,00 kn, te električnu energiju u iznosu 113.820,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu nefinancijske imovine se odnose na nabavu opreme u iznosu 112.719,00 kn i višegodišnjih nasada u iznosu 62.747,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2012., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 10.411.993,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2012.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2012.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	11.103.588,00	9.778.992,00	88,1
1.1.	Građevinski objekti	7.784.118,00	7.039.725,00	90,4
1.2.	Postrojenja i oprema	2.703.660,00	2.085.490,00	77,1
1.3.	Prijevozna sredstva	169.990,00	112.400,00	66,1
1.4.	Druga nefinancijska imovina	445.820,00	541.377,00	121,4
2.	Financijska imovina	527.165,00	633.001,00	120,1
2.1.	Novčana sredstva	175.030,00	368.450,00	210,5
2.2.	Potraživanja za prihode poslovanja	336.046,00	255.951,00	76,2
2.3.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	16.089,00	8.600,00	53,5
Ukupno imovina		11.630.753,00	10.411.993,00	89,5
3.	Obveze	568.616,00	517.904,00	91,1
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	562.766,00	514.154,00	91,4
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	5.850,00	3.750,00	64,1
4.	Vlastiti izvori	11.062.137,00	9.894.089,00	89,4
Ukupno obveze i vlastiti izvori		11.630.753,00	10.411.993,00	89,5

Vrijednost imovine koncem 2012. iznosi 10.411.993,00 kn, što je za 1.218.760,00 kn ili 10,5% manje u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednost građevinskih objekata, opreme i prijevoznih sredstava smanjena je zbog usklađenja nabavne vrijednosti i obračuna ispravka vrijednosti. Povećanje imovine je evidentirano kod višegodišnjih nasada koji su koncem 2012. iskazani u iznosu 231.721,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu su povećani za 82.833,00 kn ili 55,6%, a odnose se na nasade vinove loze.

Financijska imovina u iznosu 633.001,00 kn se najvećim dijelom odnosi na novčana sredstva po viđenju u iznosu 368.450,00 kn. Ostatak se odnosi na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 255.951,00 kn koja su u odnosu na prethodnu godinu manja za 80.095,00 kn ili 23,8% zbog poduzetih mjera naplate.

Obveze koncem godine iznose 517.904,00 kn i u odnosu na obveze početkom godine kada su iznosile 568.616,00 kn, manje su za 8,9%. Odnose se na obveze za zaposlene u iznosu 433.388,00 kn, materijalne rashode u iznosu 80.723,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 3.750,00 kn i obveze za financijske rashode u iznosu 43,00 kn. Do konca rujna 2013. podmirene su sve obveze, osim 45.150,00 kn obveza iz prethodnih godina koje se odnose na naknade za napredovanja znanstvenika u iznosu 41.400,00 kn i nabavu knjiga u iznosu 3.750,00 kn.

c) Projekti financirani u 2012.

Institut je tijekom 2012. provodio četiri znanstvena projekta koji su financirani sredstvima Ministarstva: Valorizacija resursa vinove loze i banka gena, Ekološki prihvatljiv uzgoj povrća u krškim područjima, Valorizacija selektivnih oblika turizma u održivom razvoju ruralnih prostora, Karakterizacija autohtonih sorti maslina u Istri i jedan međunarodni (hrvatsko-slovenski) projekt pod nazivom Karakterizacija sorti Teran i Refoš na temelju ampelografskih, genetičkih i enoloških svojstava koji Ministarstvo sufinancira.

Ugovori o suradnji radi provedbe znanstvenih projekata zaključeni su između Ministarstva, voditelja projekta i Fakulteta na razdoblje od tri godine, uz mogućnost produljenja od dvije godine. Za provedbu svih projekata su ugovorena sredstva u iznosu 149.836,00 kn. Tijekom 2012. za provedbu projekata je primljeno 137.472,00 kn, a utrošeno 120.320,00 kn.

Institut je u 2012. ugovorio tri istraživačka projekta na rok od dvije godine koji su financirani sredstvima Ministarstva poljoprivrede, jedinica lokalne samouprave i pravnih osoba: Primjena rane defolijacije u svrhu povećanja kvalitete grožđa i vina, Agronomsko i ekonomsko vrednovanje konsocijacije maslina-dalmatinski buhač i Komparativni razvoj agroturizma u Istarskoj i Osječko-baranjskoj županiji koji se zajednički provodi s Ekonomskim fakultetom iz Osijeka. Za provedbu svih projekata su ugovorena sredstva u iznosu 294.465,00 kn. Tijekom 2012. za provedbu projekata je primljeno 100.139,00 kn, a utrošeno 1.650,00 kn.

Institut je u skladu s ugovorima osigurao uvjete za nesmetanu provedbu projekata, te ima ustrojenu evidenciju o utrošenim sredstvima. Nadzor nad provedbom projekata provode nadležna Ministarstva.

II. REVIZIJA ZA 2012.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza je proučena i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Instituta. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih financijskih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima su uspoređeni s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz financijskog plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektronskim medijima i tisku. U postupku revizije su provjerene poslovne knjige i knjigovodstvene isprave, koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i propisa te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti Instituta. Provjerena je dokumentacija u vezi obračuna plaća i naknada za zaposlene, ugovora o djelu i autorskih honorara, izlaznih i ulaznih računa, zaključenih ugovora iz poslovnih odnosa, evidencije imovine, sudskih postupaka i druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori s ravnateljem i drugim zaposlenicima, te pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2012.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih financijskih kontrola, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, potraživanja, projekti financirani u 2012., te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje, rashode ugovorenih projekata i postupke javne nabave.

1. Planiranje i računovodstveno poslovanje

1.1. Institut je u obvezi voditi poslovne knjige, sastavljati financijske izvještaje i financijske planove prema proračunskim propisima.

- Planiranje

Financiranje poslova i programa državnih tijela i drugih proračunskih korisnika početkom 2012. obavljalo se na temelju odluka o privremenom financiranju. Prijedlog financijskog plana za prva tri mjeseca 2012. dostavljen je nadležnom Ministarstvu u rujnu 2011. Financijskim planom za prva tri mjeseca 2012. planirani su prihodi u iznosu 1.603.991,00 kn, a rashodi u iznosu 1.603.841,00 kn, te nisu uravnoteženi. Financijski plan za 2012. donesen je u ožujku 2012. Financijskim planom prihodi i rashodi su planirani u iznosu 8.141.301,00 kn. Planirani prihodi se odnose na prihode iz državnog proračuna u iznosu 6.511.801,00 kn i vlastite prihode u iznosu 1.629.500,00 kn. U financijskom planu za 2012. prihodi i rashodi nisu raspoređeni prema načelu specifikacije.

Prema odredbi članka 10. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12), prihodi i primici proračuna moraju biti raspoređeni u proračunu po ekonomskoj klasifikaciji i iskazani prema izvorima, a rashodi i izdaci proračuna moraju biti raspoređeni u proračunu prema proračunskim klasifikacijama te uravnoteženi s prihodima i primicima.

Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10) propisani su vrsta, sadržaj i primjena proračunskih klasifikacija, te obveznici primjene u procesima planiranja, izvršavanja, računovodstvenog evidentiranja i izvještavanja. S obzirom da je Institut proračunski korisnik državnog proračuna, pri sastavljanju financijskog plana je u obvezi primijeniti odredbe navedenih propisa.

Državnu ured za reviziju nalaže financijske planove sastavljati u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama.

- Računovodstveno poslovanje

Vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine na dan 31. prosinca 2012. u analitičkoj evidenciji iskazana je u iznosu 17.923.816,00 kn, a u glavnoj knjizi i financijskom izvještaju - Bilanci 9.778.992,00 kn, što je manje za 8.144.824,00 kn. Analitičke evidencije materijala i sitnog inventara nisu ustrojene. U godišnjem obračunu ispravka vrijednosti dugotrajne imovine nisu korištene propisane stope, a vrijednost dugotrajne imovine nije ispravljana po prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom.

Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 8. i 20. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni voditi analitička knjigovodstva dugotrajne i kratkotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti svih stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički. Vrijednost dugotrajne imovine ispravlja se po prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom, prema stopama koje su sastavni dio navedenog Pravilnika.

U poslovnim knjigama nije iskazana dugotrajna nefinancijska imovina koja se odnosi na zemljište (oranice, pašnjaci, vinogradi, maslinici, voćnjaci, šume, putovi, dvorišta) ukupne površine 318 839,87 m², upisano u vlasništvo Instituta u zemljišnim knjigama k.o. Poreč, z.k. broj uložka 4024. Navedenu imovinu Institut koristi.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11) prema kojoj su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Koncem prosinca 2012. u poslovnim knjigama je nabavna vrijednost dugotrajne imovine (zgrade, prijevozna sredstva i laboratorijska oprema) umanjena u ukupnom iznosu 1.056.978,00 kn, a vrijednost višegodišnjih nasada i knjiga je uvećana za 29.544,00 kn, bez vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava. Za navedene poslovne promjene nisu donesene odluke mjerodavnog tijela i nisu sastavljene temeljnice za unos podataka u poslovne knjige.

Prema odredbama članka 11. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, evidentiranje u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava jest pisani ili memorirani elektronički dokaz o nastaloj poslovnoj promjeni.

Odluka o osnivanju povjerenstva za popis imovine i obveza donesena je koncem studenoga 2012. Sastavljeni su zapisnici povjerenstava o obavljenom popisu. Popisom nije obuhvaćen sitan inventar, a popis obveza ne sadrži obveze prema zaposlenima i obveze za financijske rashode. Objedinjeni Izvještaj o obavljenom godišnjem popisu nije sastavljen. Podaci o popisu nefinancijske imovine uneseni su u popisne liste u naturalnim izrazima, bez iskazanih vrijednosti. Popisne liste dugotrajne imovine nisu razvrstane prema analitičkim računima računskog plana, te složene prema pojedinim sintetičkim računima iz računskog plana i ne sadrže pojedinačne novčane vrijednosti imovine. Na opisani način ne čine cjelovit i jedinstven elaborat o obavljenom popisu koji treba sadržavati popisne liste i izvještaj popisnog povjerenstva o obavljenom popisu. S obzirom da u poslovnim knjigama nije iskazana dugotrajna nefinancijska imovina koja se odnosi na zemljište ukupne površine 318 839,87 m², te da je razlika u iskazanoj vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine koncem 2012. između analitičke evidencije i poslovnih knjiga 8.144.824,00 kn, godišnji popis imovine i obveza je formalno obavljen. Usklađenje knjigovodstvenog stanja imovine i obveza sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, što je osnovna svrha godišnjeg popisa imovine i obveza, nije postignuta.

Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu prema kojima se podaci o popisu unose pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon obavljenog popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih listi i svojih zapažanja, te ga predati čelniku proračunskog korisnika.

Ugovor o prijenosu prava korištenja na zemljištu k.č. broj 4352, 4353/2 i 4354/1, te zemljištu k.č. broj 4349 k.o. na kojem su smještene dvije poslovne zgrade u vrijednosti 350.000.000,00 din, Institut je 1989. zaključio s trgovačkim društvom u većinskom vlasništvu grada Poreča. Institutu je isplaćena ugovorena naknada, a trgovačkom društvu su nekretnine ustupljene u posjed.

Ugovor nije sadržavao tabularnu ispravu, te nije mogao biti proveden u zemljišnim knjigama. Zbog toga je 1990. između stranaka zaključen novi ugovor o prodaji zemljišta, i to za k.č. broj 4349 u iznosu 35.000,00 din, što predstavlja denominirani iznos od 350.000.000,00 din.

Ugovor je ovjeren od javnog pravobranitelja, a na temelju ugovora iz 1990. trgovačko društvo se uknjižilo kao vlasnik u zemljišnim knjigama na zemljištu k.č. broj 4349. Institut je u vrijeme zaključivanja ugovora 1989. bio uknjižen kao nositelj prava korištenja na k.č. broj 4349, ali ne i ostalih nekretnina zbog čega je s Poljoprivrednom školom iz Poreča (od koje se tada odvajao) vodio sudski spor. Nakon završetka sudskog spora, Institut se 1995. uknjižio kao vlasnik na zemljištu k.č. broj 4352, 4353/2 i 4354/1. Trgovačko društvo je pokrenulo sudski spor i zatražilo od Instituta da mu izda pravovaljanu tabularnu ispravu za upis prava vlasništva na kupljenim nekretninama iz 1989. Općinski sud donio je 11. travnja 2011. presudu kojom je potvrđeno da je trgovačko društvo steklo pravo trajnog korištenja zemljišta na k.č. broj 4352, 4353/2 i 4354/1 na temelju zaključenog ugovora iz 1989. Na presudu Općinskog suda Institut je podnio žalbu. Presudom Županijskog suda iz lipnja 2012. potvrđeno je da je žalba Instituta neosnovana, te da je zaključen ugovor iz 1989. pravovaljan, jer su stranke u cijelosti ispunile obveze iz tog ugovora, trgovačko društvo je platilo ugovorenu cijenu, a nekretnine su predane u posjed. Institutu je naloženo da izda trgovačkom društvu tabularnu ispravu podobnu za zemljoknjižni prijenos navedenih nekretnina i podmiri troškove sudskog postupka u iznosu 115.164,00 kn. Institut je zatražio reviziju presude Županijskog suda. Vrhovni sud Republike Hrvatske je rješenjem iz ožujka 2013. reviziju presude odbacio kao nedopuštenu. Početkom siječnja 2013. Institut je podmirio troškove sudskog postupka u ukupnom iznosu 145.855,00 kn, od čega se na zatezne kamate odnosi 30.691,00 kn. Bilješkama koje su dopuna podataka uz financijske izvještaje nije navedena presuda Županijskog suda iz lipnja 2012.

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 16. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 32/11) prema kojima su jedne od obveznih bilješki uz Bilancu i pregled ostalih ugovornih odnosa i slično, koji uz ispunjenje određenih uvjeta mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku i slično).

Državni ured za reviziju nalaže iskazivanje cjelokupne imovine u poslovnim knjigama, evidentiranje poslovnih promjena na temelju urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, međusobno usklađivanje podataka o dugotrajnoj imovini iskazanih u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi, ustrojavanje potrebnih analitičkih evidencija, ispravljanje vrijednosti dugotrajne imovine po prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom, obavljanje potpunog godišnjeg popisa imovine i obveza, te sastavljanje Bilješki uz financijske izvještaje, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 1.2. *Institut je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju. Navodi da je financijski plan za 2014. sastavljen u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, te da su utvrđene nepravilnosti u računovodstvenom poslovanju u postupku otklanjanja. Također, navodi da će Bilješke uz Bilancu ubuduće sadržavati sudske postupke u tijeku.*

2. Rashodi ugovorenih projekata

- 2.1. Rashodi za ugovore o djelu i autorske honorare ostvareni su u iznosu 125.807,00 kn, od čega se na ugovore o djelu odnosi 103.512,00 kn, a na autorske honorare 22.295,00 kn. Isplaćeni su zaposlenicima i vanjskim suradnicima iz vlastitih sredstava, osim za predavanje vanjskog suradnika u iznosu 370,00 kn koji je isplaćen iz sredstava Ministarstva.

Vrijednosno značajnije isplate odnose se na provedbu dva programa (izradu Detaljnog plana uređenja naselja, te izradu Izmjena i dopuna Programa razvoja poljoprivrede općine) u iznosu 76.707,00 kn i organizaciju lokalnih izložbi vina u iznosu 46.805,00 kn. Na isplaćene naknade obračunani su i isplaćeni zakonom propisani porezi i doprinosi.

Za izradu Izmjena i dopuna Programa razvoja poljoprivrede zaključen je 9. studenog 2009. ugovor za usluge u vrijednosti 70.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, kojim Općina povjerava Institutu izradu Izmjena i dopuna Programa razvoja poljoprivrede na njenom području. Ugovoreni rok izrade poslova je 90 dana od dana potpisivanja ugovora, obveza isplate izvršitelju usluge je 30% u roku 15 dana od dana potpisivanja ugovora, 70,0% prema dogovoru, a najduže do 30. lipnja 2010. Tijekom studenog i prosinca 2009. ispostavljen je i naplaćen račun u iznosu 21.000,00 kn (30,0% ugovorenog iznosa), a u prosincu 2011. u iznosu 49.000,00 kn (70,0% ugovorenog iznosa).

Za izradu Izmjena i dopuna Programa razvoja poljoprivrede u ožujku 2012. je isplaćen autorski honorar vanjskom suradniku u bruto iznosu 20.000,00 kn na temelju zaključenog ugovora o autorskom djelu. Također je u ožujku 2012. isplaćeno 24.600,00 kn prema računu koji je Institutu ispostavila fizička osoba (vlasnik obrta), a koja je ujedno i zaposlenik Instituta. Iz dokumentacije nije vidljivo na temelju kojeg poslovnog odnosa (ugovor, narudžbenica) Instituta i obrta je izdan navedeni račun. Odredbom članka 54. stavak 2. Zakona o proračunu, propisano je da odgovorna osoba mora prije isplate provjeriti i potpisati pravni temelj i visinu obveze koja proizlazi iz knjigovodstvene isprave.

Odluka o imenovanju voditelja projekta, kao i raspored sredstava prema propisanim elementima, nisu doneseni.

Prema odredbi članka 7. Pravilnika o osnovama financiranja znanstvenoistraživačkih instituta (Narodne novine 38/97 i 28/99), sredstva raspoređuje voditelj projekta uz suglasnost ravnatelja.

Za navedeni projekt i druge projekte koji traju više godina, u planskim dokumentima i analitičkim evidencijama nema podataka o planiranoj vrijednosti projekata, ugovorenom roku izrade, utrošku sredstava po godinama, odnosno stanju neutrošenih sredstava, što je potrebno u svrhu praćenja realizacije projekata.

Državni ured za reviziju nalaže izvršavanje rashoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Također se nalaže donošenje odluke o imenovanju voditelja projekata i rasporeda sredstava prema propisanim elementima, u skladu s odredbama Pravilnika o osnovama financiranja znanstvenoistraživačkih instituta.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati sve potrebne podatke u svrhu praćenja realizacije ugovorenih projekata.

- 2.2. *Institut je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju. Obrazlaže da su, u svrhu pravilnog planiranja i realizacije ugovorenih projekata, donesene u prosincu 2013. odluke o proceduri vođenja komercijalnih projekata, te zaprimanja, provjere i plaćanja računa. Također, od 2013. nadalje vodi se analitička kontrola po projektnim zadacima i organizacijskim jedinicama, zaključeni ugovori sadrže i odredbu o imenovanju voditelja projekta, a praćenje projekata upotpunit će se tijekom 2014. unošenjem početne vrijednosti projekata, vremenske ugovorne obveze o izradi projekata i tijeku rada koji uključuje metodologiju opravdanosti troškova i aktivnosti.*

3. Postupci javne nabave

- 3.1. Institut je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11 i 83/13). Plan nabave donesen je sredinom ožujka 2012. na sjednici Upravnog vijeća zajedno s financijskim planom za 2012.

Plan sadrži opis predmeta nabave prema projektima koji se provode u dva laboratorija i procijenjenu vrijednost nabave u pojedinačnim vrijednostima od 20.000,00 kn do 70.000,00 kn (sveukupno 220.000,00 kn), te nabavu plinskog kromatografa u iznosu 170.000,00 kn. Plan nabave nije cjelovit s obzirom da sadrži samo nabavu opreme i usluga koje pojedini znanstvenici planiraju nabaviti iz sredstava ostvarenih na tržištu provedbom projekata. Plan ne sadrži sve predmete nabave i njihove procijenjene vrijednosti od 20.000,00 do 70.000,00 kn, te ostale elemente iz članka 20. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi za predmete nabave čija je procijenjena vrijednost veća od 70.000,00 kn, a to su: predmet nabave, evidencijski broj, procijenjena vrijednost ako je poznata, vrsta postupka, zaključuje li se ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum, planirani početak postupka i planirano trajanje ugovora ili okvirnog sporazuma.

Prema odredbama članka 20. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj donosi plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu s propisanim sadržajem.

Nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti do 70.000,00 kn (bagatelna nabava) obavljena je u vrijednosti 886.139,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost.

Nabava roba u iznosu 212.876,00 kn koja se odnosi na materijal za laboratorije u iznosu 121.973,00 kn i lož ulje u iznosu 90.903,00 kn, obavljena je bez provedenih propisanih postupaka javne nabave.

Prema odredbi članka 5. Zakona o javnoj nabavi, Institut je obveznik primjene spomenutog Zakona, te je za nabavu navedenih roba trebao provesti odgovarajuće postupke javne nabave.

Državni ured za reviziju nalaže postupanje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 3.2. *Institut je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju. Navodi da je plan nabave za 2013. i 2014. sastavljen u skladu s propisima, te da će se nabava roba i usluga prema svim kategorijama nabava voditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Također navodi kako se zakonske odredbe o nabavi nisu izbjegavale, ali do konca 2012. nisu imali prigodnu evidenciju o potrošnji prema predmetima nabave, što je sada ispravljeno.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Instituta za 2012. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - U poslovnim knjigama nije iskazano zemljište (oranice, pašnjaci, vinogradi, maslinici, voćnjaci, šume, putovi, dvorišta) ukupne površine 318 839,87 m². Nabavna vrijednost dugotrajne imovine (zgrade, prijevozna sredstva i laboratorijska oprema) je umanjena za 1.056.978,00 kn, a vrijednost višegodišnjih nasada i knjiga je uvećana za 29.544,00 kn, bez vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava. Podaci u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine nisu usklađeni s podacima o vrijednosti imovine u glavnoj knjizi i obrascu Bilanca za 8.144.824,00 kn. Analitičke evidencije materijala i sitnog inventara nisu ustrojene. U godišnjem obračunu ispravka vrijednosti dugotrajne imovine nisu korištene propisane stope, a vrijednost pojedine dugotrajne imovine nije ispravljana po prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom. Godišnji popis imovine i obveza je obavljen formalno, zbog čega usklađenje knjigovodstvenog stanja imovine i obveza sa stanjem utvrđenim popisom, što je osnovna svrha popisa, nije postignuta. (točka 1. Nalaza)
 - Nabava roba u iznosu 212.876,00 kn koja se odnosi na materijal za laboratorije i lož ulje, obavljena je bez provedenih propisanih postupaka javne nabave. (točka 3. Nalaza)
4. Institut je javna ustanova upisana u Upisnik znanstvenoistraživačkih pravnih osoba Ministarstva. Osnivač je Republika Hrvatska. U Institutu je 45 zaposlenika, od čega je 15 doktora znanosti, jedan magistar znanosti i osam znanstvenih novaka. Najznačajnije djelatnosti su istraživanje i razvoj, znanstvena djelatnost, te laboratorijske i senzorne analize uzoraka. Zakonski predstavnik Instituta je Dean Ban. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 8.265.596,00 kn, a rashodi u iznosu 8.038.622,00 kn. Višak prihoda nad rashodima tekuće godine iznosi 226.974,00 kn, što s prenesenim viškom iz prethodnih godina u iznosu 46.278,00 kn, čini višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu 273.252,00 kn. Vrijednosno značajniji udjel u ukupnim приходima imaju prihodi iz proračuna u iznosu 6.914.272,00 kn ili 83,6% ukupnih prihoda i prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga, te prihodi od donacija u iznosu 931.670,00 kn ili 11,3%. Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju rashodi za zaposlene u iznosu 6.125.333,00 kn ili 76,2% ukupnih rashoda i materijalni rashodi u iznosu 1.706.284,00 ili 21,2%.

Koncem 2012., obveze su iznosile 517.904,00 kn i u odnosu na obveze početkom godine, kada su iznosile 568.616,00 kn, manje su za 8,9%. Do konca rujna 2013. podmirene su sve obveze, osim obveza iz prethodnih godina u iznosu 45.150,00 kn koje se odnose na naknade za napredovanja znanstvenika u iznosu 41.400,00 kn i nabavu knjiga u iznosu 3.750,00 kn.

Revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje te javnu nabavu, dijelom su posljedica nezadovoljavajućeg funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola i utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.